

**A VESZPRÉMI SZC JENDRASSIK-VENESZ SZAKGIMNÁZIUMA ÉS
SZAKKÖZÉPISKOLÁJA**

PEDAGÓGIAI PROGRAM MELLÉKLET

OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKAKÖZÖSSÉG

Érvényes: 2016. szeptember 1-től

2017 évi módosítással

2018 évi módosítással

VESZPRÉMI SZC JENDRASSIK-VENESZ KÖZÉPISKOLÁJA ÉS SZAKKÖZÉPISKOLÁJA

8200 VESZPRÉM, MÁRCIUS 15. U. 5.

TARTALOMJEGYZÉK

Az iskola közismereti óratervei	3
I. SZAKGIMNÁZIUMI KÖZISMERETI HELYI TANTERVEK	12
Pénzügyi és vállalkozási ismeretek 10. évfolyam	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Osztályfőnöki 9-12. évfolyam	13
II. SZAKKÖZÉPISKOLAI KÖZISMERETI HELYI TANTERVEK	20
Osztályközösség-építés 9-11. évfolyam	22
Osztályközösség-építés 12-13. évfolyam	36

Az iskola közismereti óratervei

A következő óratervek a 2016/2017-es tanévtől induló képzésben részt vevő osztályok óratervei. A kimenő évfolyam óratervét a 2013-ben elfogadott Pedagógiai Programunk tartalmazza.

A csoportbontásokat „*”-al jelöltük, melynek alkalmazása során a jogszabályi és szakmai szempontokat vettük figyelembe. A szabad órakeret felhasznált óráit „+”-el jelöltük. Ezeket a vizsgákra felkészítéshez és az általános műveltség biztosításához kapcsoltuk.

Szakgimnázium 9-12.; 13 évfolyam közismeret
Közlekedésgépészet XXII ágazat; Közlekedés, szállítmányozás és logisztika XL

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9–12. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám összesen
Magyar nyelv és irodalom	4(2+2*)	4(3+1*)	4	4	556	–	–
Idegen nyelvek	4*	4*	4*	4*	556	–	–
Matematika	3*	3*	3*	3*	417	–	–
Történelem	2	2	3	3	345	–	–
Etika	–	–	–	1	31	–	–
Informatika	2*	2*	–	–	144	–	–
Művészetek*(Ének-zene)	–	–	0,5	–	18	–	–
Művészetek*(Vizuális kultúra)	–	–	0,5	–	18	–	–
Testnevelés	5	5	5	5	695	–	–
Osztályfőnöki	1	1	1	1	139	–	–
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	–	–	–	108	–	–

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9–12. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám összesen
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Fizika	–	2	2	2	206	–	–
A szabadon választható órakeret felhasználása: Kötelezően választható tantárgy vagy Fizika	–	–	2	2	134	–	–
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	–	1	–	–	36	–	–
Érettségire épülő (fő) szakképesítés	8	8	7	7	(1045+453) 1498	31	961
Érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés	3	4	3	3		–	–
Rendelkezésre álló órakeret / hét	35	36	35	35		35	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31		31	
Éves összes óraszám	1260	1296	1260	1085	4901	1085	1085

*csoportbontás – csoportlétszámoktól és a rendelkezésre álló humánerőforrástól függően

Kereskedelem XXVI., Turisztika XXVIII. Vendéglátóipar XXVII. ágazatok esetében

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9–12. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám összesen
Magyar nyelv és irodalom	4(2+2*)	4(3+1*)	4	4	556	–	–
Idegen nyelvek	4*	4*	4*	4*	556	–	–
Matematika	3*	3*	3*	3*	417	–	–
Történelem	2	2	3	3	345	–	–
Etika	–	–	–	1	31	–	–
Informatika	2*	2*	–	–	144	–	–
Művészetek*(Ének-zene)	–	–	0,5	–	18	–	–
Művészetek*(Vizuális kultúra)	–	–	0,5	–	18	–	–
Testnevelés	5	5	5	5	695	–	–
Osztályfőnöki	1	1	1	1	139	–	–
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	-	-	-	108	-	-

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9–12. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám összesen
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Földrajz	-	2	2	2	206	–	–
A szabadon választható órakeret felhasználása: Kötelezően választható tantárgy vagy Informatika	-	-	2	2	134	–	–
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	–	1	–	–	36	–	–
Érettségire épülő (fő) szakképesítés	8	8	8	8	(1045+ 453) 1498	31	961
Érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés	3	4	3	3		–	–
Rendelkezésre álló órakeret / hét	35	36	35	35		35	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31		31	
Éves összes óraszám	1260	1296	1260	1085	4901	1085	1085

*csoportbontás – csoportlétszámoktól és a rendelkezésre álló humán erőforrástól függően

Szakközépiskola 9-11. évfolyam közismeret

A közismereti órák eloszlása

Tantárgyak	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam
Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom	2 óra*	1 óra *	+0,5
Idegen nyelv	2 óra*	2 óra*	2 óra*
Matematika	2 óra*	1 óra	+1
Társadalomismeret	2 óra	1 óra	+1
Természetismeret	3 óra	+1	–
Testnevelés*	5 óra	3 óra	3 óra***
Osztályközösség-építő Program	1 óra	1 óra	1 óra
Informatika	+1*	+1*	+1*
Összesen:	18 óra	11 óra	9,5 óra

*csoportbontás – csoportlétszámoktól és a rendelkezésre álló humán erőforrástól függően

Szakközépiskolások kétéves, érettségire felkészítése nappali és esti tagozat

Évfolyam/ Tantárgyak	12. Nappali tagozat	13. Nappali tagozat	12. Esti tagozat	13. Esti tagozat
Magyar nyelv és irodalom	6	6	3+1	3+1
Idegen nyelv	6*	6*	3*+1*	3*+1*
Matematika	6*	6*	3+1	3+2
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	4	5	3+1	3+1
Természetismeret	2	–	1	–
Informatika	2*	2*	1*	1*
Testnevelés és sport	5	5	–	–
Osztályközösség-építő program	1	1	–	–
Szabadon tervezhető órakeret felhasználása				
Földrajz		+2	–	–
Művészetek	+2		–	–
Mozgókép- és médiaismeret		+2	–	–
Etika	+1	+1	–	–
Összesen (közműveltségi óraszámok)	35	36	18	18

*csoportbontás - csoportlétszámoktól és a rendelkezésre álló humánerőforrástól függően

Szakköznevelési képzés közismereti óraterve – közismereti és szakmai óratervek – 2018.09.01-től érvényes valamint a visszamenőleg módosítottak

Közismeret szakköznevelés 2018.09.01-től

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9–12. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám összesen
Magyar nyelv és irodalom	4*(2+2)	4*(1+3)	4*	4*	556	–	–
Idegen nyelvek	4*	4*	4*	4*	556	–	–
Matematika	3*	3*	3*	3*	417	–	–
Történelem	2	2	3	3	345	–	–
Etika	–	–	–	1	31	–	–
Informatika	2*	2*	–	–	144	–	–
Művészetek(Ének-zene - Vizuális kultúra)	0,5+05	–	–	–	36	–	–
Testnevelés	5	5	5	5	695	–	–
Osztályfőnöki	1	1	1	1	139	–	–
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	-	-	-	108	-	-
*Ágazathoz kapcsolódó természettudományos tantárgy	2	2	2	-	216	–	–
**Kötelezően választható tantárgy	-	-	2	2	134	–	–
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	–	1	–	–	36	–	–
Szakmai tárgyak órakerete	8	12	11	12	1488	31	961
Szabadon tervezhető órakeret	-	-	-	-	-	4	124
Rendelkezésre álló órakeret / hét	35	36	35	35		35	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31		31	
Éves összes óraszám	1260	1296	1260	1085	4901	1085	1085
csoporthoz tartozás – csoportlétszámoktól és a rendelkezésre álló humán erőforrástól függően							

*Ágazathoz kapcsolódó természettudományos tantárgy			
	Gépészet IX., Közlekedés, szállítmányozás és logisztika XL. ágazatoknál:	fizika	216
	Kereskedelem XXVI., Vendéglátóipar XXVII., Turisztika XXVIII.ágazatoknál:	földrajz	216
**Kötelezően választható tantárgy:			
	Gépészet IX., Közlekedés, szállítmányozás és logisztika XL. ágazatoknál:	fizika	134
		szakmai	134
		informatika	134
	Kereskedelem XXVI., Vendéglátóipar XXVII., Turisztika XXVIII.ágazatoknál:	földrajz	134
		szakmai	134
		informatika	134

I. SZAKGIMNÁZIUMI KÖZISMERETI HELYI TANTERVEK

SZAKGIMNÁZIUMI KÖZISMERETI HELYI TANTERV

OSZTÁLYFŐNÖKI 9-12. ÉVFOLYAM

2016. szeptember 1-jétől

Az osztályfőnöki tantárgy segíti a személyiségjegyek fejlesztését. A társas kapcsolatokban szükséges normák, készségek kialakítását, az ember és környezete viszonyának reális érzékelését. Itt van lehetőség arra, hogy a tanuló megismerje, felépítse, fejlessze aktuális és ideális énképét, melynek alapján reális jövőképet tervezhet önmaga számára. A nyitottság a bátorság és a humorérzék emberi értéként való kezelése, továbbá a tanulók toleráns törvénytisztelő magatartását, kulturált vitakészségét alapozzák meg ezek az órák.

9. ÉVFOLYAM

Évi óraszám: 37

Célok és feladatok

Az iskola pedagógiai programjában meghatározott célokat és feladatokat tekintjük irányadónak. E szerint konstruktív életvezetésre, önmegvalósításra törekvő fiatalokat szeretnénk nevelni, akik helyes értékrenddel, jövőképpel, erkölcsi tartással, konvertálható tudással lépnek ki iskolánkból.

A 9. évfolyamon fontos feladat iskolánk rendjének megismertetése, a helyes tanulási módszerek megalapozása, a megfelelő képességek fejlesztése, az osztályközösség kialakítása és a tanulók önismeretének folyamatos fejlesztése.

Fejlesztési követelmények:

A tanuló vallja magáénak az iskola preferált értékeit! Legyen tisztában önmaga képességeivel, értékeivel, legyen képes önfejlesztésre. Legyen képes hatékony, logikus, szelektív tanulásra. Tanulásában és egyéb tevékenységeiben legyen kreatív. Tanulja meg konfliktusait kezelni. Találja meg helyét és szerepét a különböző közösségekben. Legyen elképzelése, terve a jövőről. Törekedjen az egészséges életmód kialakítására. Legyen tisztában a káros szenvedélyek következményeivel. Igényesen tudja eltölteni szabadidejét. Védje környezete, a természet értékeit. Törekedjék a társadalmi konvenciók betartására, a törvényes magatartásra. Legyen tájékozott a világ eseményeiben. Ismerje az EU, hazánk, városunk értékeit.

Az órák felosztása:

Tantervi témákra: 28 óra

Kötelező témákra: 2 óra

Iskola, osztály, aktuális: 7 óra

Összesen: 37 óra

Tantervi témák

Tanulásmódszertan

- Mire való az iskola?
- Tanulási szokásaim - önvizsgálat
- Tanácsok a tanuláshoz
- Koncentrációfejlesztés
- Beszédfejlesztés
- Olvasási felmérés, olvasási szokásaim
- Olvasásfejlesztés
- Memóriafejlesztés
- Gondolkodásfejlesztés

Egészségnevelés

- Önvizsgálat: mit jelent a testi-lelki egészség, egészséges környezet, egészséges életmód
- Az egészséges életmód, testkultúra, napirend, táplálkozás

- Lelki egészség, harmónia környezetünkkel, önmagunkkal
- Káros szenvedélyek, következményeik
- A kábítószerokról
- Fertőző és nemi betegségek
- Egészséges környezet, környezetvédelem
- A sport szerepe életünkben

Ismerd meg önmagad!

- Önismeret, emberi kapcsolatok
- Viselkedési normák, erkölcs
- Környezetünk megismerése, megyénk, városunk
- Könyvtárhasználati ismeretek (iskolai könyvtárban)

10. ÉVFOLYAM

Évi óraszám: 37

Célok és feladatok

Az iskola pedagógiai programjában megfogalmazott preferált értékeket tekintjük fő feladatunknak (tudás, humánus, kreativitás, egészség, hazaszeretet) figyelembe véve az életkori sajátosságokat is.

Kiemelt helyen szerepel továbbra is az általános műveltség megszerzése, és annak tudatosítása, hogy ez csak folyamatos, és kitartó tanulással érhető el.

◆ A tanulók a gyakorlatban alkalmazható, megbízható és továbbfejleszhető alaptudással rendelkezzenek. Legyenek nyitottak a világra, az új információk szerzésére. Ismerjék fel a tudást, mint értéket. Alakuljon ki bennük igény tudásuk továbbfejlesztésére.

◆ Rendelkezzenek megfelelő ön- és emberismerettel. Ismerjék fel saját értékeiket és hibáikat. Legyenek toleránsak, tudjanak társas kapcsolatokat teremteni. Tudják a feltárt problémákat kezelni.

◆ Az egészséges életmódra nevelés kiemelt helyet kap. Cél az egészséges életvitelt folytató, testileg- lelkileg egészségesen fejlődő fiatalok nevelése. Tudjanak vigyázni saját egészségükre. Megfelelő iskolai atmoszféra megteremtése.

◆ Becsüljék meg az elért eredményeket (ország, város, iskola, család). Legyenek képesek a továbbfejlődésre. Tartsák fontosnak az esztétikus környezet megteremtését.

Fejlesztési követelmények:

- Tanulásmódszertani gyakorlatok.
- Képességek kiaknázása, fokozása.
- Önbizalom erősítése.
- Gondolkodási kultúra fejlesztése.
- Memóriatorna.
- Külföldi tanulási lehetőségek és tapasztalatok.
- Döntéshozatal.
- A kritika és a kudarcok elviselésére irányuló képesség fokozása.
- Problémafeltárás és konfliktuskezelés.

Vitakultúra fejlesztése

- Módszerek a feszültség oldására
- Az egészségmegőrzés lehetőségei (sport, kirándulás, rendszeres testedzés, egészséges táplálkozás)
- Káros szenvedélyek megelőzése (dohányzás, drog).
- Szexuális felvilágosítás
- Szabadidő kulturált eltöltése

- A természeti értékek védelme

Az órák felosztása

Tantervi témákra 28 óra

Kötelező témára 2 óra

Iskolai, osztály aktuális 7 óra

Összesen: 37 óra

Tanulás, módszertan

- Tanulási szokások
- Tanulásmódszertan - kisebb csoportokban
- Gondolkodva tanulás fontossága
- A tanulmányi munka értékelése

Humánium, kreativitás

- Illemszabályok ismerete
- Vitakultúra
- Emberi kapcsolatok

Konfliktuskezelés

- Egészséges életvitel (táplálkozás, sport)
- Napirend
- Káros szenvedélyek
- Fertőző és nemi betegségek

Hazaszeretet, esztétika

- A környezetünk, amelyben élünk
- Országunk, városunk megismerése
- Eszközeink megbecsülése

Pályaorientáció

- Önismeret, énkép
- Képességek, adottságok felismerése
- Távlati tervek, elképzelések

11. ÉVFOLYAM

Évi óraszám: 37

Célok és feladatok

A 11. évfolyamon előtérbe kell, hogy kerüljön a továbbtanulásra való felkészülés.. Ezzel együtt el kell kezdeni a társadalmi szerepvállalásra való felkészülést is. Meg kell tanulni a kulturált konfliktuskezelést. El kell sajátítani az ellentétes nemhez való viszonyulás kulturált formáit. Az osztályfőnöki nevelés hozzájárul az általános műveltség gyarapodásához, a világ dolgainak összhangban történő szemléléséhez. Megerősítjük a szaktárgyi órákon kapott nevelői hatásokat. A célok az alábbi tevékenységek formájában valósíthatók meg: beszélgetés, kiselőadás, vetélkedő, külső előadó meghívása, az óra külső helyszínen tartása, drámapedagógiai tevékenységek, osztálykirándulás.

Fejlesztési követelmények

A tanuló vallja magáénak az iskola preferált értékeit! Legyen képes hatékony, logikus, szelektív tanulásra. Legyen tudatában szellemi és fizikai képességeinek. Tudása segítse kreativitásában. Legyen képes önfejlesztésre. Töretlenül fejlődjön önismerete, lelki

harmóniája. Tanulja meg konfliktusait kezelni. Találja meg helyét és szerepét a különböző közösségekben. Legyen elképzelése, terve a jövőről. Törekedjen az egészséges életmód kialakítására. Legyen tisztában a káros szenvedélyek következményeivel. Legyen igénye a szabadidő kulturált eltöltésére. Védje a természet értékeit. Törekedjék a társadalmi konvenciók betartására, a törvényes magatartásra. Tegyen meg mindent szűkebb környezete esztétikusabbá tétele érdekében. Legyen tájékozott a világ eseményeiben. Ismerje az EU, hazánk, régióink, városunk értékeit, jellegzetességeit.

Belépő tevékenységformák

A tanulók legyenek képesek kulturált vitára, ehhez nyílt beszélgetésekre eszmecserékre kell lehetőséget kapniuk. Videofilm, táblázatok, kérdőívek kitöltése.

Az órák felosztása :

Tantervi témákra: 28 óra

Kötelező témákra: 2 óra

Iskola, osztály aktuális: 7 óra

Összesen 37 óra

Tantervi témák

Önismeret

Énkép

Ajánlott önjellemzés készítése

Az önmegvalósítás lépései:

Célok kijelölése

Értékrend kialakítása

Folyamatos önfelkészítő munka

Egészségnevelés

Testkultúra

Napirend

Táplálkozás

Káros szenvedélyek

Fertőző és nemi betegségek

A sport szerepe

Helyünk a társadalomban:

Milyen társadalomban élünk?

A „másság” fogalma

Gyermekvédelem és gyermekbűnözés

Viselkedéskultúra

Illemszabályok

A kulturált viselkedés kritériumai különböző szituációkban

Balesetmentes közlekedésre nevelés

Társadalomismeret

Ország, állam, nemzet fogalma

Az Európai Unió, az Európa Tanács, a NATO

12. ÉVFOLYAM

Évi óraszám: 32

Célok és feladatok

A 12. évfolyamon óhatatlanul előtérbe kerül az érettségire és a továbbtanulásra vagy a munkavállalásra való felkészülés. Fő célunk, hogy tanulóink reálisan döntsenek pályaválasztásukban, munkahelyválasztásukban. Ezen kívül fel kell készítenünk őket a fiatal felnőtt szerepeire is: mikro- és makroközösségekben való szerepvállalásra, a jövő felelősségteljes családi élet normáira. Céljainkat változatos tevékenységformában valósíthatjuk meg. Meghívott előadó (szakember), tanulói felkészülés (kiselőadás és vita), beszélgetés, filmvetítés, drámapedagógiai módszerek, stb. és ezek variánsai közül élhetünk a számunkra adott körülmények között a legmegfelelőbbel.

Fejlesztési követelmények

A 12. évben is feladatunk, hogy legyen a tanulónak igénye és kellő eszköztára a hatékony és szelektív ismeretszerzésre. Az ismeretek ismétlése során mindinkább átfogóvá váló tudása biztosítson számára egy globális világlátást. Kellő önismeret birtokában találja meg helyét a közösségekben. Gyakorolja a tolerancia elvét, és tanulja meg a kulturált konfliktuskezelést. Legyen elképzelése önmaga jövőjéről, céljairól. Fogadtassa el önmagával az egészséges életvitel elsőbbségét, legyen tisztában a káros szenvedélyek következményeivel. Érezze a felelősséget társai egészségéért is. Környezetének esztétikumára mindenkor ügyeljen. Órizza meg a természet értékeit. Mint jövő generáció polgár legyen tisztában döntéseinek felelősségével, legyen igénye a tájékozott világlátásra, s legyen képes megőrizni magyarságának, európaiságának értékeit.

Belépő tevékenységformák

A vitakultúra fejlesztésére érdekes, izgalmas beszélgetések, parlamenti közvetítések megtekintése. Film, írásos ismeretterjesztő anyagok tanulmányozása, kérdőívek kitöltése.

Az órák felosztása:

Tantervi témák: 23 óra

Kötelező témák: 2 óra

Iskolai, osztály aktuális: 7 óra

Összesen: 32 óra

Tantervi témák

Tanulás, tanulásmódszertan

- Kritikus szemlélet
- Ok- okozati összefüggések keresése és felismerése
- Önkritikusság
- Szabatosság, pontosság, világosság
- Szakmai tökéletességre való törekedés
- Sikerélményre való törekvés
- Igényes szóbeli és írásos ismeretközlés elsajátítása

Tanulmányi munka értékelése

- Helyzetelemzés
- Okfeltárás
- Korrekciójavaslat

- Közös megállapodás
- Tanácskozás szaktanárokkal
- Szülői megbeszélések

Önismeret

- Helyes énkép
- Célok kitűzése
- Stabil értékrend kialakítása
- Folyamatos önfejlesztés
- Felsőoktatási intézményekről szerzett információk

Lelki harmónia – konfliktuskezelés

- Közösségi konfliktusok megoldásmódjai
- Mikroközösségek konfliktusai
- Társadalmi méretű konfliktusok felismerése, értékelése, tudatos állásfoglalás

Egészségnevelés

- Egészséges táplálkozás
- Rendszeres testedzés fontossága
- Káros szenvedélyek felismerése és elutasítása
- Napi higiénia
- Szexualitás, párkapcsolatok, fertőző nemi betegségek
- Majdani családalapításra való tudatos és felelősségteljes készülődés

Az ember a természetben és a társadalomban

- Helyünk a világban
- Várospolitikánk
- Nemzetpolitikánk
- Bűn és bűnüldözés
- Gyermekvédelem
- Állampolgári jogaink és kötelességeink
- Európai Unió
- Kulturált viselkedésmód, illemszabályok
- Környezetünk aktív védelme
- A fogyasztó jogai, érdekvédelem
- A panasz útjai, a jogorvoslat módjai
- Társadalmi bűnmegelőzés áldozattá válás

II. SZAKKÖZÉPISKOLAI KÖZISMERETI HELYI TANTERVEK

Jendrassik-Venezs Középiskola és Szakiskola

**Szakközépiskola
közismereti helyi tanterv**

OSZTÁLYKÖZÖSSÉG-ÉPÍTÉS 9-11. ÉVFOLYAM

2013. szeptember 1-jétől

Az 51/2012. (XII.21.) számú EMMI rendelet 8. számú melléklete alapján dolgozta ki az osztályfőnöki munkaközösség.

Az óraszámok alakulása osztályonként és évfolyamonként osztályközösség-építés tantárgyból:

Óraszámok évfolyamonként		
1/9.	2/10.	3/11.
36	36	32

OSZTÁLYKÖZÖSSÉG-ÉPÍTÉS (OKÉ)

A hároméves szakiskolai közismereti program számára készített Osztályközösség-építés célja az, hogy elősegítsék és felgyorsítsák a kilencedik évfolyamra beiratkozott, sokféle iskolából érkező, sok esetben alulszocializált, motiválatlan, ismerethiányokkal küszködő tanulók (osztály)közösségének kialakulását az iskolai előrehaladás és a tanulás sikeressége érdekében. A tananyag elvégzése lehetővé teszi, hogy az osztályfőnök a tanulók sokszor csak formális (az adminisztráció szempontjából ugyan nem nélkülözhető) megismerése helyett magukról a

tanulókról és a tanulóktól kaphassanak komplexebb információkat, amelyek elősegíthetik az idő előtti iskolaelhagyás, a tanulási kudarcok magas arányának a csökkenését.

A cél az, hogy az osztályba járó tanulók idővel valódi közösséget alkossanak, mert ennek a kialakulása/kialakítása nagymértékben hozzájárulhat ahhoz, hogy a tanulók iskolával és tanulással kapcsolatos kedvezőtlen attitűdjei megváltozzanak. Az órákon a legfontosabb cél a tanulók minél nagyobb arányú bevonása az osztály munkájába, és ezen belül a tanulói aktivitás erősítése, amely az egyik legfontosabb eszköz lehet a tanulási kudarcok leküzdésében.

A legfontosabb – és *minden évfolyamra értendő* – a *tanulói személyiség komplex fejlesztése*, amelynek középpontjában az iskola, a tanulás, a közösség elfogadása áll. Ezen belül a kiemelt célok és azok kapcsolódásai a NAT kiemelt fejlesztési területeihez az alábbi táblázatban olvashatók.

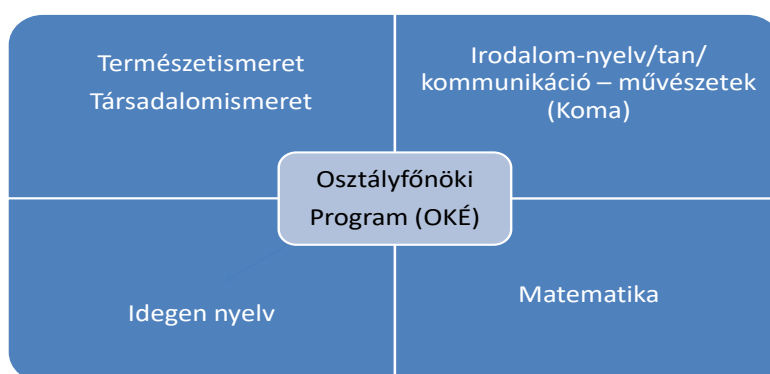
(A táblázat célkitűzései minden évfolyamra egyaránt érvényesek, ezért évfolyamonként külön-külön már nem ismertetjük őket!)

Az Osztályközösség-építés (OKÉ) programban fejlesztendő kompetenciák	A NAT fejlesztési területeinek, nevelési céljainak elemei
A) Kommunikációs kompetenciák	
<p><i>A kommunikációs készség fejlesztése, amely olyan társadalmi érintkezési forma, amely nélkülözhetetlen az iskolai és az osztályközösség életében való aktív részvételhez. A fejlesztés háttérében az a törekvés húzódhat meg, hogy a tanuló a közösség tagjaival pozitív és eredményes interakciókat folytasson, amely csökkentheti és tompíthatja az iskolai konfliktusok számát, az agresszivitás mértékét.</i></p>	<p>Médiatudatosságra nevelés. Nemzeti és európai azonosságtudat – egyetemes kultúra.</p>
Beszéd-készség, szóbeli szövegek megértése, alkotása	
<p><i>Beszéd-készség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása. Ennek a területnek a fejlesztése kiemelkedően fontos, hiszen közzismert, hogy a tanulók egy része az általános iskolai tanulmányok befejezését követően sem rendelkezik az un. kapunyitogató kompetenciákkal, azaz nem tud írni és olvasni megfelelő módon, így gyakorlatilag funkcionális analfabétának tekinthető. A megfelelő szintű beszéd(készség) hiánya lehetlenné teszi a tanuló részvételét az osztályban történő, tanórákhoz kötött interakciós folyamatokban. Ennek a területnek egy másik komponense az olvasás, az írott szövegek megértése, és esetenként írott szövegek létrehozása, a szövegalkotás is.</i></p>	<p>Médiatudatosságra nevelés. Nemzeti és európai azonosságtudat – egyetemes kultúra.</p>

<p>Az egyéni szintű fejlesztési programok tervezésének alapját éppen ezen kompetenciák hiányának regisztrálása képezi. A szaktárgyi szintű fejlesztési tervek számára e program kulcsfontosságú információkat nyújthat.</p>	
<p>B) Szociális kompetenciák</p>	
<p><i>A szociális kompetenciák fejlesztése egyrészt a tanuló közösségben elfoglalt helyéről, az ott betöltött szerepéről szól, arról, hogy a program mit tehet a tanulói ön- és énkép pozitív irányú fejlesztésében. A fejlesztés két irányban indulhat, egyrészt erősítheti a tanulónak önmagáról mint <i>tanulóról alkotott önképét</i>, ezen keresztül befolyásolhatja az iskolai (és az iskolán kívüli) tanuláshoz vallott elképzeléseit; másrészt módosíthatja a tanuló a <i>közösségi emberről mint a közösség aktív tagjáról vallott nézeteit, elképzeléseit is.</i></i></p>	<p>Erkölcsei nevelés, szolidaritás. Testi és lelki egészség. Aktív állampolgárságra, demokráciára, honvédelemre nevelés. Fenntarthatóságra – környezettudatosságra nevelés. Önismeret, társas kapcsolati kultúra. A hátránnyal élők segítése, önkéntesség elvének elfogadása.</p>
<p>C) Tanulással összefüggő kompetenciák</p>	
<p><i>A tanulással kapcsolatos kompetenciák részben a konkrét iskolai tanuláshoz kapcsolható és ott nélkülözhetetlen tényezők fejlesztésére helyezik a hangsúlyt (pl. a tanuláshoz szükséges források keresése és használata /könyvtár, internet), illetve különféle tanulási módszerek elsajátítására. Ezen a területen a különféle műveltségterületek szoros együttműködését kell megvalósítani. Másrészt fontos annak a felismertetése is, hogy a <i>folyamatos tanulás a modern világban az egyik legfontosabb és nem megkerülhető társadalmi integrációs tényező, amelynek elmaradása dezintegrálódást, elszegényedést, kirekesztettséget eredményezhet.</i></i></p>	<p>A tanulás tanítása. Önismeret, társas kapcsolati kultúra.</p>
<p>D) Alapvető életpálya- és karrierépítési, valamint a munkavégzéshez kapcsolható kompetenciák</p>	
<p><i>Az életpálya- és karrierépítéshez szükséges kompetenciák fejlesztése elsősorban az iskolai éveket követő időszak folyamatainak megértését és azok tervezését segítheti elő (munka és magánélet, döntéshozatal az életút meghatározó pontjain stb.). Ennek első állomását azonban a jelen képezi, azok az iskolai évek, ahol a tanulók a választott</i></p>	<p>Pályaorientáció, munkára nevelés. Gazdasági nevelés. Családi életre nevelés. Önismeret, társas kapcsolati kultúra. Fenntarthatóságra – környezettudatosságra nevelés.</p>

<p>szakma alapjait elsajátíthatják. Ennél az elemnél különösen fontos a közismereti és szakmai tárgyakat tanítók együttműködése, mert nem kerülhető meg a fejlesztés során az, hogy a tanulók már az iskolai évek alatt a munkavégzéshez szükséges kompetenciákkal is megismerkedjenek. Ehhez – mint az eltérő területeken zajló „diákmunkához” – nyújthat jelentős támogatást a köz- és szakismereti, valamint a szakmatanuláshoz kapcsolódó gyakorlati tantárgyak együttese.</p>	
--	--

Az egyes kompetenciaterületek fejlesztése a tantárgyak és a tananyag sajátos elrendezése következtében minden évfolyamon elvégzendő feladat. A közismereti program tartalmi elemeinek összekapcsolódását az alábbi ábra szemlélteti. Az osztályfőnöki órák tehát integráló szerepet is betöltenek az oktatás-nevelés folyamatában.

6

9. évfolyam

A 9. évfolyamon az Osztályközösség-építő (Egyéni és közösségfejlesztési program szakiskolai tanulók számára) programban a fejlesztés hangsúlyai a tanúlással és az iskolával kapcsolatos motivációs bázis erősítésére, az iskolai és osztályközösségben történő beilleszkedés segítésére, a tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák megerősítésére (írás, olvasás, számolás, szövegértés) irányulnak.

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Én és az iskola</p>	<p>Órakeret 6 óra</p>
---	-------------------------------	----------------------------------

Előzetes tudás	Az általános iskolai tudás felhasználható elemei (írás, olvasás, számolás, szövegértés).	
A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok	<p>Az előzetes tudás (kompetenciák) felmérése.</p> <p>A tanulás és az iskola fontosságának tisztázása az egyéni életút szempontjából.</p> <p>Az iskolának mint a tudás <i>egyik</i> hordozójának elfogadtatása.</p> <p>Az önismeret fejlesztése.</p> <p>A tanuló helyének feltérképezése a családban, az iskolában és egyéb közösségekben.</p> <p>Az „önismeret” forrásainak és az „énképet” alakító tényezők szerepének erősítése.</p> <p>A tanulás tanulása: alapvető tanulási technikák megismertetése, gyakoroltatása és/vagy fejlesztése.</p>	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>A felmérő feladatlap szöveges és nem szövegalapú (ábra, grafikon stb.) feladatainak megoldása.</p> <p>Eligazodás a különféle típusú szövegekben, törekvés az értő olvasásra, az olvasottak, látottak értelmezésének kísérlete.</p> <p>Az iskola társadalmi és kulturális szerepének fontosságának felismerése.</p> <p>A tanulással kapcsolatos technikák és módszerek fontosságának felismerése a tanulás hatékonysága és eredményessége érdekében.</p> <p>Az önmagáról alkotott kép (tanulói önkép) és az önmagáról közvetített kép közötti különbség jelentőségének tudatosulása.</p> <p>Alapvető tanulási technikák megismerése, gyakorlása.</p>		<p><i>Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom:</i> szövegértés.</p> <p><i>Matematika:</i> grafikonok értelmezése.</p>
<i>Kulcsfogalmak/ fogalmak</i>	Egyén, közösség, társadalom, iskola, tanulási technika.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Család és iskola – fiúk és lányok/nők és férfiak az iskolában és a társadalomban	Órakeret 14 óra
Előzetes tudás	Általános iskolai tanulmányok és egyéni (tanulási) tapasztalatok felhasználható elemei.	
A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok	<p>A családi hagyományok ereje és szerepének feltárása.</p> <p>A történelmi/társadalmi és családi példák hatásai egyének és közösségek életére.</p> <p>Közösségek kapcsolati háló(zata)inak megismerése.</p> <p>Egyéni és csoportos konfliktusok okainak feltárása.</p> <p>Válságkezelő stratégiák megismerése és lehetséges hatásaik felmérése.</p> <p>Az ünnepek szerepének és jelentőségének bemutatása a család és a társadalom életében.</p> <p>Költségvetés-tervezés – családi szinten; a „fontos” és nem „fontos” dolgok megkülönböztetése.</p> <p>A tudatos vásárlói attitűd megalapozása.</p> <p>Reklámkezelési stratégiák megismerése, kritikus gondolkodás erősítése.</p> <p>A munka világára vonatkozó alapfogalmak megismertetése.</p>	

Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>A családi hagyományok szerepének és fontosságának felismerése, a család múltjának és az ott keletkezett értékeknek az ismerete. A fontosabb ünnepek tartalmi elemeinek ismerete a család és a társadalom szempontjából. A történelmi példaképek mintaadó szerepének felismerése az egyén és a társadalom szempontjából konkrét példák alapján. Az egyéni és közösségi kapcsolatok szintjeinek és típusainak ismerete. Az alapvető konfliktuskezelő technikák megismerése. A családi szintű pénzügyi tervezés alapjainak ismerete és a tudatos vásárlói szemlélet elsajátítása – mi fontos és mi nem? Foglalkoztatottak és munkanélküliek; munkajövedelmek és a segélyek világa – alapvető ismeretek elsajátítása, információkeresés.</p>		<p><i>Társadalomismeret:</i> egyének és közösségek szerepe a történelemben.</p> <p><i>Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom:</i> konfliktusok ábrázolása az irodalmi/művészeti alkotásokban.</p>
<i>Kulcsfogalmak/ fogalmak</i>	Hagyomány, példakép, konfliktus, nemzeti ünnep, családi gazdálkodás, foglalkoztatás, foglalkoztathatóság, munkanélküliség.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A környezetünk, amelyben élünk és az együttélés szabályai	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Általános iskolai tanulmányok és egyéni (tanulási) tapasztalatok hasznosítása	
A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok	<p>Az életünket szabályozó, mindennapi dokumentumok megismerése, tájékozódás, eligazodás. A testmozgás és a táplálkozás szerepének megismerése életünkben, az egészséges életmód iránti igény felkeltése. Időtervezés és időfelhasználás: az iskolával kapcsolatos tanulói munkaterhek figyelembe vétele. Írott és íratlan szabályok megismerése, igény felkeltése a betartásukra, hasznuk, értelmük belátása.</p>	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Eligazodás a mindennapokban történő tájékozódáshoz nélkülözhetetlen dokumentumokban – értelmezés, megkeresésük, használatuk gyakorlása (menetrendek, használati utasítások stb.). Az egészséges életmód, egészségmegőrzés fontosságának belátása, lehetséges módszerek, tényezők gyűjtése (környezet, táplálkozás, mozgás stb. szerepe). Iskola és szabadidő – időterv készítése. A társadalmi/közösségi együttélést szabályozó írott (és íratlan) szabályozók (törvények, normák, erkölcsi alapvetések) ismerete, törekvés a betartásukra a közös munka során.</p>		<p><i>Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom:</i> irodalmi és hétköznapi szövegek értelmezése.</p> <p><i>Társadalomismeret:</i> törvény és jog szerepe a történelemben.</p>
<i>Kulcsfogalmak/ fogalmak</i>	Környezet, életmód, életvitel, szabadidő; munkaidő, törvény, norma, erkölcs.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Projektek A tanulók éves teljesítményének a mérése	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	Általános iskolai tanulmányok és egyéni (tanulási) tapasztalatok	
A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok	Projektek készítése, az ehhez szükséges képességek, kompetenciák. fejlesztése (pl. kommunikációs, szociális kompetenciák). A tanulók teljesítményének a mérése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Részvétel a projekt tervezésében, lebonyolításában és értékelésében; a projektmódszer megismerése. Részvétel a „tudáspróbán”.		<i>Minden műveltségterület: a projekthez kapcsolható tartalmi elemek.</i>
<i>Kulcsfogalmak/ fogalmak</i>	Projekt, tervezés, külső és belső értékelés.	

A fejlesztés várt eredményei az évfolyam végén	A tanulók harmonikus beilleszkedése az iskola- és az osztályközösségbe. Aktív részvétel az osztályközösséget érintő programokban és feladatokban. Aktív részvétel a személyes fejlesztésre irányuló köz- és szakismereti programokban. Bekapcsolódás és aktív részvétel a tanulói értékelésekben.
--	--

10. évfolyam

Az Osztályközösség-építő program célja a 10. évfolyamon az, hogy erősítse a további tanulás fontosságát, azt a belátást, hogy az eredményes iskolai előrehaladás, a tanulás sikeressége nélkülözhetetlen a szakmatanulás és a szakképzettség megszerzése szempontjából. Emellett azok a területek kapnak nagyobb hangsúlyt, amelyek az osztályközösségen túlnyúló szakmai-emberi és társadalmi-kulturális kapcsolatok kialakítására, ápolására, fenntartására irányulnak. Ebben a tanévben *a fejlesztés hangsúlya(i)*

- az iskolai és az iskolán kívüli (folyamatos) tanulás erősítésére,
- az iskolai és osztályközösségben túli szakmai, közösségi és egyéni kapcsolatok további fejlesztésére, a munkaerő-piaci és társadalmi integrációhoz szükséges szociális kompetenciák erősítésére tevődnek.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A közösségek belső világa(i)	Órakeret 15 óra
Előzetes tudás	A 9. évfolyam tematikai egységeiben tanultak, tapasztaltak.	

<p>A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok</p>	<p>Az iskola hagyományainak megismertetése. A tanulás támogatása. A deviáns magatartások /szokások felismertetése. A szabadidő-felhasználás fontosságának felismertetése Bekapcsolódás a „tabutémákról” folyó beszélgetésbe.</p>
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>Kutakodás az iskola múltjában, múlt és jelen összehasonlítása (pl. évfordulók, ünnepek, jeles rendezvények, iskolai Ki mit tud? gólyaavató, diáknap, szalagavató, ballagás, a múlt képe: tablók az iskola folyosóin). A (kortárs) tanulástámogatás szerepének ismerete és alkalmazása, tanulás kortárs mentorokkal. Határon innen és határon túl: mi az elfogadható, és hol kezdődik az elfogadhatatlan? – a társadalmilag elfogadható /elfogadhatatlan magatartások /szokások felismerése, megkülönböztetése. Mitől és miért „szub” egy „kultúra” (a képregényektől a tetoválásokig) – a (többségi) kultúra és a szubkultúra közötti összefüggések, különbségek felismerése. Nemek és terek: a plázáktól a stadionok világáig – a szabadidő eltöltésének megválasztása, az aktív és a passzív időfelhasználás különbségeinek ismerete. „Mutasd a ruhatárad és megmondom, hogy ki vagy!” – a divat szerepének felismerése a társadalomban. A felelős gondolkodás – beszélgetés – cselekvés szerepének a felismerése a szex/szexualitás témakörben.</p>	<p><i>Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom:</i> devianciák a művészetben. <i>Társadalomismeret:</i> a divat története.</p>
<p><i>Kulcsfogalmak/ fogalmak</i></p>	<p>Iskolai hagyomány, mentor, mentorálás, deviancia, deviáns magatartás, szubkultúra, plázakultúra, sport és kultúra, nemek és divat, szex, sexualitás.</p>

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>„Itthon otthon vagyok!”</p>	<p>Órakeret 15 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>A 9. évfolyam tematikai egységeiben tanultak, tapasztaltak.</p>	
<p>A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok</p>	<p>A hazai régiók sajátosságainak megismerése különböző szempontok alapján. A régióktól a kistelepülésekig – a kulturális különbségek felismerése térben és időben konkrét példák alapján. Népi hagyományok, népi mesterségek – tájak és emberek. Vendégvárás – vendégjárás (gasztronómiai utazás hazai tájakon). Alapvető ismeretek szerzése a világvallásokról. A példakép értékének és értelmének felismerése az önépítés, önmegvalósítás szempontjából. Pályaorientáció, pályatervezés segítése. A hosszabb távú tervezéshez szükséges alapvető ismeretek nyújtása, az ezekkel kapcsolatos realitásérzék, felelősségtudat alapozása, erősítése.</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>	

<p>A régiók egyes sajátosságainak megismerése adott és saját szempontok szerint.</p> <p>A hagyományos (népi) mesterségek ismerete, néhány hungarikum és a hozzátartozó tájegység összekapcsolása.</p> <p>A helyi sajátosságokban (vendégvadás – gasztronómia, borászat stb.) rejlő kulturális és gazdasági értékek fontosságának felismerése.</p> <p>Egyház(ak) és társadalom – a vallás szerepe a társadalomban és (kisebb) közösségekben.</p> <p>A példaképek szerepe a hétköznapokban és a média világában – a választás szempontjainak tudatosítása.</p> <p>Vízióim a jövő(m)ről – az egyéni pályatervezéshez szükséges alapvető ismeretek, a stratégia-készítés fontosságának a felismerése az egyéni életút szempontjából, a munkavégzés egyéni és társadalmi fontosságának felismerése,</p> <p>A banki műveletekkel kapcsolatos lehetőségek és veszélyek felismerése (pl. hitel, zálog, kölcsön).</p>	<p><i>Társadalomismeret:</i> földrajzi viszonyok és település kapcsolata.</p> <p><i>Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom:</i> hivatalos szövegek, dokumentumok létrehozása.</p>
<p><i>Kulcsfogalmak/ fogalmak</i></p>	<p>Ország, régió, tájegység, hungarikum, vallás, egyház, szekta, gasztronómia, példakép, pályatervezés, stratégiai gondolkodás, munka, munkabér, bank, hitel, kölcsön, zálog, uzsora.</p>

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Projekttek A tanulók éves teljesítményének a mérése		Órakeret 6 óra
<p>Előzetes tudás</p>	<p>A korábbi tanórákon és projektekben szerzett tudás és tapasztalat.</p>		
<p>A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok</p>	<p>Projekttek tervezéséhez, végrehajtásához szükséges kompetenciák fejlesztése. A tanulók teljesítményének a mérése.</p>		
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>		<p>Kapcsolódási pontok</p>	
<p>Részvétel a projekt tervezésében, lebonyolításában és értékelésében, a projektmódszer ismerete Részvétel a „tudáspróbán”.</p>		<p><i>Minden műveltségterület:</i> a projekthez kapcsolható tartalmi elemek.</p>	
<p><i>Kulcsfogalmak/ fogalmak</i></p>	<p>Projekt, tervezés, kivitelezés, külső és belső értékelés.</p>		

<p>A fejlesztés várt eredményei az évfolyam végén</p>	<p>A tanuló részvétele a gyengébb eredményeket elérő tanulók tanulástámogatásában. A gyengébb eredményt elérő tanulók bekapcsolódása a kortárs tanulók tanulás-támogató tevékenységébe. A tanulók aktív részvétele az osztályközösséget érintő programokban és feladatokban. A tanulók képesek saját jövőjüket illetően reális karriertervek végiggondolására. Tudatosan alakítják és fejlesztik az iskolai és osztályközösségen túli szakmai/ közösségi és egyéni kapcsolataikat. Tudatosan építik/fejlesztik azokat a kompetenciáikat, amelyek a munkaerő-piaci és társadalmi integrációhoz nélkülözhetetlenek.</p>
--	--

11. évfolyam

Az Osztályközösség-építő program célja a 11. évfolyamon az, hogy erősítse azokat a kompetenciákat, amelyek elősegítik az egyén számára a munkaerő-piaci és társadalmi integrációt, valamint az egyéni pálya- és karrierépítés tervezését.

Ebben a tanévben a fejlesztés hangsúlya(i)

- a társas kapcsolati kultúra,
- a kultúra- és médiafogyasztás,

- valamint a társadalmi-politikai együttélés és szerepvállaláshoz szükséges kompetenciák erősítésére tevődnek.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Globalizáció – lokalizáció	Órakeret 12 óra
Előzetes tudás	A 9. és 10. évfolyam tematikai egységeiben szerzett tudás és tapasztalat.	
A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok	<p>A globalizáció (lokalizáció) fogalmának (és a hozzá kapcsolható folyamatoknak) az ismerete konkrét példákban.</p> <p>A nemzetközi térben szerveződő gazdasággal és munkaerő-piacjal kapcsolatos alapvető jellegzetességek ismerete.</p> <p>Alapvető politológiai alapfogalmak ismerete.</p> <p>A szűkebb és tágabb környezetben fellelhető kulturális sokszínűség felismerése és értékelése.</p>	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Globalizáció, többféle nézőpontból – a globális és a lokális: elszigetelt világok versus hálózati világok.</p> <p>A globális gazdaságtól a helyi piacig – Mit vihetek a tőzsdére, és mit a helyi piacra? – összehasonlítás, megkülönböztetés, az alapfogalmak megismerése, megértése konkrét példák alapján.</p> <p>Én és a politika – a nagypolitikától a helyi politikáig, az érdekképviselet eltérő szintjei és szinterei; összehasonlítás, megkülönböztetés, az alapfogalmak megismerése, megértése konkrét példák, esetek alapján. Választási rendszerünk.</p> <p>Népszavazás. Polgári engedetlenség. Sztrájk. Tüntetés és anarchia.</p> <p>A látható és a láthatatlan gazdaság (a fehér, a szürke és a feketegazdaság); munkaerő-piac nemzetközi térben – alapfogalmak megismerése, előnyök, hátrányok összevetése.</p> <p>Népek és kultúrák („Ahány ház, annyi szokás”); a sokszínű Kárpát-medence – kulturális kaleidoszkóp; távolabbi és közelebbi népek, nemzetiségek szokásainak megismerése, összehasonlítása, tapasztalatok megosztása.</p>	<p><i>Társadalomismeret:</i> globalizációs jelenségek, állampolgári jogok és kötelességek.</p> <p><i>Matematika:</i> százalékszámítás, hatványozási ismeretek.</p>
<i>Kulcsfogalmak/ fogalmak</i>	Globalizáció, lokalizáció, tőzsde, bux, index, parlament, párt, ideológia, önkormányzat, választás, népszavazás, polgári engedetlenség, tüntetés, sztrájk, anarchia, kulturális sokszínűség.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Kaleidoszkóp	Órakeret 12 óra
Előzetes tudás	A 9. és 10. évfolyam tematikai egységeiben szerzett tudás és tapasztalat.	

<p>A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok</p>	<p>A családi hagyományok szerepének és megőrzésük fontosságának felismerése. A kulturális fogyasztás sokszínű kínálatának és az ezekhez kapcsolható értékek ismerete. Az egyén felelősségének belátása mikro- és makroszinten a családtervezés fontosságát illetően. A tolerancia fogalmának megértése. Alapszintű ismeretek szerzése a törvények (jogalkotás) világáról.</p>
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>Mikrotörténetek a makrotörténelemben – a családi legendáriumok haszna, kultúra- és tapasztalatátadás rendje a nemzedékek között; élmények, tárgyi emlékek gyűjtése.</p> <p>Az operáktól a performanszig – a kulturális fogyasztás sokszínűségének megismerése, programajánlatok keresése, programtervezés.</p> <p>Családtervezés, gyermekvállalás – a döntések következményeinek felmérése.</p> <p>A nagy családok és a szinglik. Ő és én.</p> <p>Másság és tolerancia: elfogadó és elutasító attitűdök a társadalomban.</p> <p>A törvények világa – a hétköznapi szabályzóinak megismerése (az alkotmány, az alaptörvény, a törvények és a rendeletek).</p> <p>Hol húzódnak a határok: jogszerű és jogszerűtlen, törvényes és törvénytelen, szankciók – konkrét esetek megvitatása.</p>	<p><i>Társadalomismeret:</i> állampolgári jogok és kötelességek</p>
<p><i>Kulcsfogalmak/ fogalmak</i></p>	<p>Családi hagyomány, családtervezés, tolerancia, törvény, rendelet, alkotmány, alaptörvény.</p>

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Mit és miért tanultam az iskolában?</p>	<p>Órakeret 6 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>A 9. és 10. évfolyam tematikai egységeiben szerzett tudás és tapasztalat.</p>	
<p>A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok</p>	<p>A „jó” iskola ismérveinek felismertetése (hatékonyság, eredményesség, minőség). Az „iskolai tudás” szerepének összekapcsolása a szakmatanulás és az életpálya-építés szempontjaival. Az LLL (élethosszig tartó tanulás) „filozófiájának” megismerése.</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>	

<p>Az ideális iskola képe, ahogy mi (diákok) szeretnénk látni – tervezés, megvitatás, vélemények ütköztetése. Az iskolai tudás haszna és szerepe – elképzelések kialakítása, megvitatása. Az élethosszig tartó tanulás jelentőségének belátása, összekapcsolás az életpálya-tervezéssel.</p>	<p><i>Társadalomismeret:</i> iskola a történelemben.</p>
<p><i>Kulcsfogalmak/ fogalmak</i></p>	<p>Minőség, hatékonyság, eredményesség, iskolai tudás, hétköznapi tudás, élethosszig tartó tanulás.</p>

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Projekt A tanulók éves teljesítményének a mérése	Órakeret 2 óra
<p>Előzetes tudás</p>	<p>A korábbi tanórákon és projekteken szerzett tudás és tapasztalat.</p>	
<p>A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok</p>	<p>Projekt készítéséhez, a közreműködéshez szükséges kompetenciák továbbfejlesztése. A tanulók teljesítményének a mérése.</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>		<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>Részvétel a projekt tervezésében, lebonyolításában és értékelésében, a projektmódszer ismerete. Részvétel a „tudáspróbán”.</p>		<p><i>Minden műveltségterület:</i> a projekthez kapcsolható tartalmi elemek.</p>
<p><i>Kulcsfogalmak/ fogalmak</i></p>	<p>Projekt, tervezés, külső és belső értékelés.</p>	

<p>A fejlesztés várt eredményei az évfolyam végén</p>	<p>A tanuló ismerje fel a tudatos, saját értékeire épülő kultúra és médiafogyasztás fontosságát. Rendelkezzen azokkal a kompetenciákkal, illetve tudáselemekkel, amelyek a társadalmi-politikai együttéléshez és szerepvállaláshoz nélkülözhetetlenek. Ismerje fel a családalapítással és gyermekvállalással kapcsolatos egyéni döntések egyéni és társadalmi szinten megjelenő következményeit. Legyen elkötelezett a folyamatos tanulás és tudásbővítés mellett.</p>
--	--

Jendrassik-Venezs Középiskola és Szakiskola

**Szakközépiskolai
közismereti helyi tanterv**

OSZTÁLYKÖZÖSSÉG-ÉPÍTÉS 12-13. ÉVFOLYAM

2016. szeptember 1-jétől

OSZTÁLYKÖZÖSSÉG-ÉPÍTÉS (OSZTÁLYFŐNÖKI PROGRAM)

Az osztályfőnöki program célja, az (osztály)közösség kialakulásának elősegítésére, felgyorsítására, a tanulás sikeressége érdekében. Az egy osztályban tanuló diákok közötti, olykor igen jelentős különbségek miatt ez kihívás lehet – törekedni kell a számos helyről érkező, sok esetben alulszocializált, motiválatlan, ismerethiányokkal küszködő tanulók integrálására. A másik cél az, hogy az osztályfőnöki óra keretében lehetőség nyíljon a tanulókkal azoknak a kérdéseknek az alaposabb megbeszélésére és megvitatására, amelyekre a szaktárgyi órákon nem minden esetben jut idő. A témák feldolgozása hozzájárulhat a tanulók eligazodásához az ún. „mindennapi kérdésekben”, aktualitásokban. Az órákon a szemléletformálás mellett jelentős hangsúlyt kaphat a tanulással kapcsolatos motiváció erősítése, az érdeklődés felkeltése.

A program elvégzése lehetővé teszi, hogy az osztályfőnök a tanulók sokszor csak formális (az adminisztráció szempontjából ugyan nem nélkülözhető) megismerése mellett maguktól a tanulóktól kaphassanak komplexebb információkat. Ez elősegítheti az idő előtti iskolaelhagyók számának, a tanulási kudarcok magas arányának a csökkenését.

Míg a szaktantárgyak esetében elsősorban a közismereti tananyag elsajátítása áll a középpontban, itt a hangsúly azoknak a kompetenciáknak a fejlesztésén van, amelyek erősíthetik a tanulók beilleszkedését az iskolai közösségbe. A cél alapvetően az, hogy az egy osztályba járó tanulók idővel valódi közösséget alkossanak, mert ennek a kialakulása/kialakítása nagymértékben hozzájárulhat ahhoz, hogy a tanulók iskolával és tanulással kapcsolatos kedvezőtlen attitűdjei megváltozzanak.

Osztályközösség- építés	I. (11.) Nappali tagozat (36 hét)	II. (12.) Nappali tagozat (31 hét)
heti óraszám	1	1
éves óraszám	40	36

11. évfolyam

Tematikai egység	Osztályközösség-építő program	Órakeret N: 40 óra
Előzetes tudás	Minden téma esetében célszerű a tanulók előzetes tudáselemeinek azonosítását elvégezni.	
A műveltségterülethez kapcsolható fejlesztési	A tanulás tanítása Az iskola és a tanulás szerepe – az élethosszig tartó tanulás eszméje	

feladatok	<p>Önismeret Ünnepek a társadalomban és a családban Internethasználat, közösségi média Egészséges életvitel/életmód kérdései Társadalmi normák és a deviáns magatartás A társadalmi integráció/kohézió (az együttélés dilemmái – többség/kisebbség) Fenntartható fejlődés – helyi szintű környezetvédelem Helyi társadalom és intézményei/civil szervezetek, helyi média Lokális politikai infrastruktúra/önkormányzat, képviselők, pártok Konfliktusok és megoldásaik</p>
Ismeretek/fejlesztési követelmények	
<p>A tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ismerje fel a tanulást támogató módszertani megoldások fontosságát; – ismerje fel az egyéni és társadalmi szintű tanulás fontosságát; – ismerje a legfontosabb ünnepek tartalmát és jelentőségét; – alkosson világos képet a helyi politika és média világáról és működéséről; – ismerje fel az egészséges életvitel fontosságát; – legyen tisztában a normakövető és normaszegő magatartási mintákkal; – ismerje fel a feketegazdaság és a korrupció kedvezőtlen társadalmi/gazdasági következményeit; – sajátítson el alapvető álláskeresési technikákat; – szerezzen gyakorlatot a konfliktusok kezelésében. 	

12. évfolyam

Tematikai egység	Osztályközösség-építő program	Órakeret N: 36 óra
Előzetes tudás	Minden téma esetében célszerű a tanulók előzetes tudáselemeinek az azonosítását elvégezni.	
A műveltségterülethez kapcsolható fejlesztési feladatok	<p>Tanulás tanítása Életpálya-építés, karriertervezés Tudatos vásárlási/fogyasztási szokások és az ökológiai lábnyom Helyi hagyományok, népszokások, hungarikumok A családi gazdálkodás tervezése Tanulási stratégiák az érettségire (együtt vagy külön? – tanulóközösségek előnyei és hátrányai) Házasság, család, gyermekvállalás Gazdaság, munkaerő-piac Munkavállalás és erkölcsi dilemmák /a fehér és a fekete gazdaság szerepe A munkanélküliség és az alulképzettség összefüggései Álláskeresési technikák Férfiak és nők a társadalomban (a hagyományos nemi szerepek változásai) Mit gondolunk a műveltségről? (általános műveltség – az iskolai tudás dilemmái)</p>	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
A tanuló		

- ismerje fel a tanulást támogató módszertani megoldások fontosságát;
- legyen képes saját tanulásának megszervezésére, a tanulási környezet kialakítására;
- legyen képes különféle információ-források használatára az eredményes tanulás érdekében;
- ismerje fel a tudatos fogyasztás és vásárlás társadalmi szintű hasznosságát;
- legyen képes reális családi költségvetés megtervezésére;
- ismerje fel a társadalmi kohézió erősítésének szükségességét, és az ehhez szükséges eszközöket;
- rendelkezzen reális elképzelésekkel a családtervezésről;
- legyen tisztában a műveltség összetevőivel és azok fontosságával.